

— ამ ცოლ-ქარს კირიკესაკუთხული სურვილები არ გაუჩიდეთ
ეს ცოლ არ ყავვაროთვან ეს საგავაზო ბალი!..

ჭავალი

ISSN 0132-6015

5 - 84

და მარტ, მარტ მოვიღებს
ბოლოს...

“ରୂପଗନ୍ଧ ପାହିନ୍ତି ଏ ଦେଶ
ଏହିନ୍ତିକିମ୍ବୁ” — ଲ୍ଯାଟିନ୍
ଲୋକଙ୍କାଳେ, ଯୁଦ୍ଧିଷ୍ଠିରରୀ କାଲେକ୍ଷମ ମିଥିକା-
ଲ୍ଲା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶୈଳିକି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉଚ୍ଚାରଣ
କରିବାରେ କରିବାରେ ତାନ୍ତ୍ରିକରାନ୍ତିକରାନ୍ତିକ
କରିଲେବାପାଇଁ କାଳି ମେତାର ଶାଶ୍ଵତକାଳ
ଶାସ୍ତ୍ରକାଳୀନକାଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉଚ୍ଚାରଣ
କରିଲା.

“ო თ გ ო რ ც ა ჩ ი ნ ე, ი ს ე ა რ ჩ ი ნ ე!” —
ბიუროკრატის პასუხს ცივი
შენ შეუკეთე შენს გულს საშინელს,
იმ გულს, სხვადის რომ ვარ იგამს ტკივილს,
იმ გულს, რომელთვი ქვა არის მხოლოდ
და არაკაცის სხველში ფეხქაცს,
იმ გულს, რომელმაც შენს ენას ძოროტს
რჯვა, — ეს პასუხი უხამსად ერქვა
ქართველ ქლოსოფის, ინც ხუთ შეიღს უზრდის
მამულს და წმინდა ეს აქცი ვალი!
შენ ვინ არა ხარ?! — უშაკის ბუდის
ხარ არაკაცი, ფიტური მეტრქალი!
„ო თ გ ო რ ც ა ჩ ი ნ ე, ი ს ე ა რ ჩ ი ნ ე?..“
არა გსმენია ამაყად თქმული,
რომ ამ დედებმა გადაარჩინეს
ქართველ კარის ჰყვავაზი სული,
რომ ამ დედებმა თავისი მოდგრით
არ ამოშანოთს ქართული ფუძე,
თუმც ნახეს გეხვ ცურქლის და ცოდვის
და ბევრჯერ სისხლის მდინარეს ცეცხ
წეს წევადეს აკენები მათი,
მაინც ქერულან იმედის კვესად,
არ გატეხილან ვამზო, დარღით,
აკლავ აგრძელებდნენ სიცოცხლეს ჩვენსას,
აჩენდნენ შვილებს და ქართულ ძელვეას
ნედლი რტოვბით მოსაცდენენ კალვაკე,
შენ კი, ურჩეულად გამოხილს ქვეყნად,
თან დაგვილობ შხაბ-გეხლი ავად
და შენ მაგ სამჩე უძრავებ ზიხარ,
როგორც რამ ნივთი უხელო, ფუჭი,
უსახო კაცის ატარებ ნილაბს,
არ გრძნობ, სხვას თუ რა ტკივილი უჰირს,
არ გრძნობ, და, ვაკენის, არ კინდა გრძნობდე
და შენშ ბილუ რავავნი ცხროვობს,
სიმართლის რისხევა შენ კალმი მოგდევს
და მალუ მალუ მოგილებ მოლობს..”

ବୋଲିଗ୍ରାମ ପାଇଁ କାହାରେ

სარვამარტო ლექსიკონი

ცოლი — არსება, რომელშიც ყველაზე კარგიდ ცუდი ვამჩნევთ, ყველაზე ცუდად — კარგს.

რვა მარტი - დღე, რომელსაც ქალები სიხარულით
ხვდებიან და გულის ტკივილით აცილებენ.

იდეალური ცოლი — ქალი, რომელსაც საკუთარი იდეა არა აქვს (დესპოტი ქმრის გაგებით).

წუნმდებელი – ჰირვეული საპატარძლო.

ქალის ტვირთი — ქმარი, რომელიც ცოლის ქმაყოფაზეა.

უყრადღება — უყრადღებო მამაკაცთა სარგაშარტო
თვისება.

უტილიტარისტი — ქალი, რომლისთვისაც ქმარი მეტ-
ველი ძროხის ფუნქციას ასრულებს.

ქორვაჭარი — პიროვნება, ვის დანახვაზეც ქალებს თვალები უძრტყინავთ, მათ მეუღლებას კი — უნელდებათ.

იმედგაცრუება — ერთი ნახვით შეყვარების ფინიში.
„ „ პრა — ვინც ადრე თავს იწონებდა, მერე კი აწო-

ლირსება — ჩასაც სხვა ქალში უკეთ ხედავს მამაკაცი,

ვიღერ საკუთარ ცოლში.
ხელხაქე — დროის და უფროსის გულის მოკვლის სა-

შეულება დაწესებულებაში.
ქათინაური – შექება, რასაც მამაკაცები ყველა ქალის

ტელეფონი — აპარატი, რომელიც ჯერ ალვინებს ქალ-

მოდა — ყალა ჰალის ურთხსალოვნებისა და თანხმობის

— 1 —

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԱՎԱՑՈՒԹ

ମୁଦ୍ରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମାବଳୀ

— Ի՞նչ մարդու առ ոցմել, մյ զուգո հասաց վշտամდո!..

მოვიგოთ დიდი ანბარიშით!

ერთოვენაზე

— კი მაგრამ, აქ სარვამარტო სუფრაა თუ საპომლებო კომისიის სხდომა?

— ორივე რომ იყოს, რა გაუკედება?

— გამრავლების საკითხი ნომერი პირველი პრობლემა!

— მერჯო, მაგას ლაპარაკი უკველის?

— ლაპარაკიც საჭიროა!

— ნებას ვაძლევ საკუთარ თავს შეგახსენოთ, რომ ქართული სუფრა აკადემია!..

— იქნებ სუფრის წევები აკადემიის წევრკორესონდენტები კართ და არ გაახსივებ?

— გამრავლებაზე ყველა ბევრს ლაპარაკობს და...

— ლაპარაკის უფლება სხვაზე მეტი მას აქვს, ვისაც ბევრი შეიძლო ჰყავს.

— აქეთ რატომ იყურებით, ერთშეილიანი მარტო მე ვარ?

— ერთშეილიანობას ვინ ჩივის, ზოგის საკრიტიკი კი არ ჰყავს!

— ზოგი გაუთხოვარია!

— ზოგიც კანდიდატია!

— კანდიდატობა და დოქტორობა რა შეამნა?

— მე ვამბობ გათხოვების კანდიდატებშე.

— ორო, მასთვები, ჩვენდა საუბედუროდ, ბევრი გვავავს.

— ერთი დამსახურებული კანდიდატი მე ვარ,

— სხვისა არ ვიცი, გენაცვალე, და მე კანდიდატობის ვადა ნამდვილად გამივიდა... ყველაფერი ისე დავამთავრე, არც დამიწია... ისე, ღმერთი შეგონდე და, შვილი მინდა... იშვილე მერე!

— ამის დროც გამივიდა, შვილიშვილი ვიშვილო?

— რაც შეგიძლია, ის გააეთვე!

— რაც შეგიძლია, ვაკეთებ. ვარ ჩემთვის.

— ეს უმოქმედობა!

— კაცო, დამარას რას ჩააცივდი?! აი, ის იყითხე, რატომ არიან ერთ შვილზე განერებული: თინა, მანანა, ნანა...

— სხვებისა არ ვიცი და, მანანას საპატიო მიზეზი აქვს! ა, ბატონო, ჰყითხე და გეტუ-ვის!

— რა უმლის ხელს?

— წელის ტკივილი — რადიკულიტი...

— კი მაგრამ, საზღვარებულო რომ დაჯიროთობ, მაშინ არ გრტკვა წელი?

— კაცო, წელი მე კი არა, ჩემს დედამთილს ტკივა.

— ეს ხალხი გადამრევს! დედამთილი რა შეუძია?

— როგორ თუ რა შეუძია?! ბაეშვი თავისით გაზირდება?! გარდა ამისა, აქ ზოგი რამ გახარევევია. დავუშვათ, ამ საქმეს ხელი მოვკიდე, ხომ უნდა ვიცოდე, ნორმა რამდენია?

— რაც მეტია, უკეთესია!

— და მაინც!

— კაცო, დედისა და მამის მაგიერი ხომ უნდა დარჩებ? ეს უკეთ რორი! ამის შემდეგ რასაც დაუმატებ, შენს სინდისზეა დამოკიდებული.

— გამოდის, რომ სამი შვილი ნიშნავს გამრავლებას?

— არა, სამი ნიშნავს გამრავლების დაწევას. ნამდვილი გამრავლებაა თოში. წევთ შეიღილო!..

იუ მო რე ს კა

— ერთი შეკითხვა მაქეს: გამრავლება რომ იწყება, შესაბამისად პირობების გაუმჯობესება თუ იწყება?

— რამდენი ბავშვიც გაჩნდება, იმდენი ბინა უნდა მოგცე?

— თუ მთლად ეგრე არა, დაახლოებით ამდავგარად...

— ალბათ, დადგა დრო, ერთი სიტყვა მეც ვთქვა!

— ყურადღება! მოუცმინთ ოთხშეილიანი ოჯახის მამას. სხვათა შორის, ჩვენდა სავალალოდ, ასეთო რჯახი ამ სუფრაზე ერთად-ერთია, გიბშენო, ბატონო ნიკო!

— ალბათ, ყველას გაგიგონიათ სიმღერა „მიყვარს ფაცხა მე მეგრული...“

— როგორ არ გავიგონია!

— გაგიგონია კი არა, გვიმღერია კიდეც!

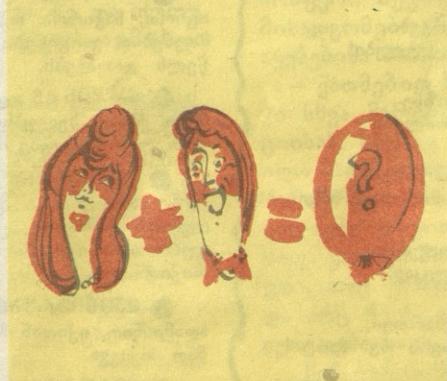
— და ამ „მთა კორტოხშე წამოდგმულ“ ფაცხაში მრავალშეილიანი რჯახები ცხოვრობდნენ. მათ 6-7 შეიღი ჟყავდათ.

— წარმოგიდგნია ფაცხის კომუნალური მომსახურება!

— კი მაგრამ, „სტენა“ როგორ ეტეოდა ფაცხაში?

— ისე, კარგი პაერი არ მოაკლებოდათ!

— მიუხედავად ამისა, ბავშვებს არც ზემოსახუთე გზების კატარი პქონდათ და არც ჟემოსი.

— ისიც მიიღეთ მხედველობაში რომელი ცხადის არც საშინებელი როახი აქვს და არც ლოჯია!

— კედლები ხმის გამტარი ყოფილა.

— ბავშვების ხმაური გარეთ გადიოდა?

— ჩემი აზრია, არც ერთი მუსიკა არ შეადრება ბავშვების ერთამულს!

— ეს შენი აზრი არ იქნება. სად წაიკოთხე?

— ერთმა სწავლულმა თქვა, თუ ორმოც წლამდე სახლი ბავშვების ხმებით არ აისხვდა, მაშინ იგი საშინებელების ხმებით აიხსება.

— მაგარი ჩაკეცებაა, ვინც გაიგებს!

— ამიტომ საჭიროა აკვენების სადაცევილება დაიილობ!

— უფრო სწორად, ბავშვიანი აკვენების!

— ყოჩად, შოთა ერთით ნული! ზუსტად ცხრიანში მოახევდრე!

— სხვათა შორის, ფეხბურთის მატჩის შედეგება და შვილიანობას შორის პარალელიც შეიძლება გავაკლოთ!

— არ გამაიგო, შოთა!

— გამრავლება და ფეხბურთი?!?

— მე პროესტს ვაცხადებ. კოლეგიურობა გამრავლების საიოთხში არ გამოდგება!

— მერი მართალია, აქ ინდივიდუალური მიღომაა საჭირო!

— კაცო, მე მაცილით თუ არა?

— ბოდიში, ბრძანეთ, შოთა!

— პოდა, იმას გვებნებოდით, ფეხბურთსა და გამრავლებას შორის არის რაღაც საერთო. აი, მაგალითად, ერთშეილიანობა წაგებაა, რაღაც არის აჩენს ერთს. ფეხბურთის გელშემატკიცარმა იცის, რა ძნელი ახატანია წაგება. ორშეილიანობა ნაშნავს ფრეს, ანგარიშია 2:2. საშმიდლოს არავითარი მატება!

— საშვილიანობა, როცა იგებ მიიმალური უირატებოდით. ამას შიში და კანკალი ას-ლავს, რაღაც ანგარიშის ბეჭდი ჟენე ჟი-დი.

— მრავალშეილიანობა სასიხარულო და დიდად სახიამოვნო მოვლენაა და ამიტომ იგი შეიძლება შევადროთ ერთმინოლოგით.

— უშვილობა ჟენეს თამაშებრი მდგომარეობაში უოფნას ან პენალტის გამოუყენებლობას.

— გვინობი ხარ, შოთა!

— რაღაც ასე გაგანათლე, ბარემ ისიც გვითხვარი, როგორ დაინახება ფეხბურთის მხრიდან ბერბიჭობა და შინაბერობა?

— როგორიც სახურავი გარშემოსილი გოლი...

— გათავდა!

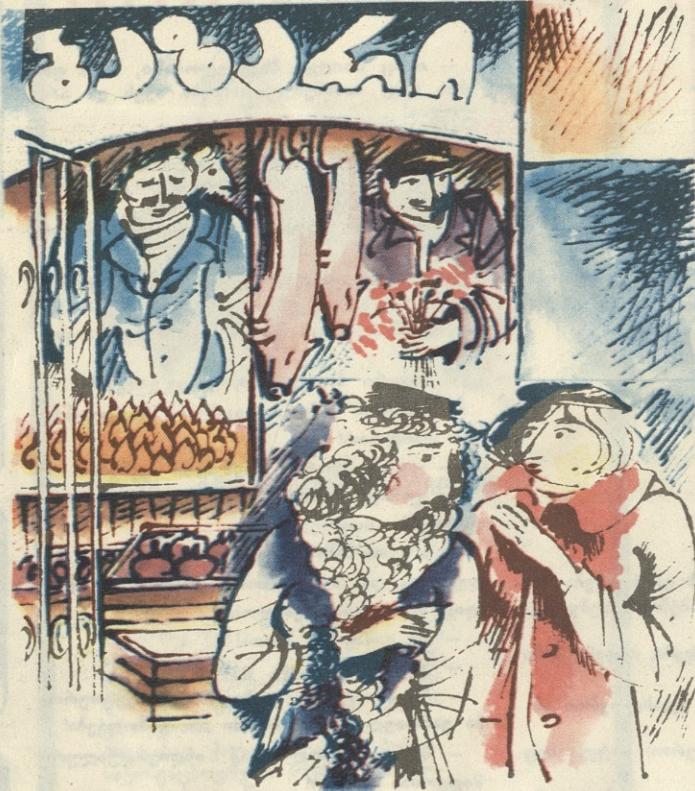
— რა იყო, ელიქო?

— ხვალ მიეღივარ სტადიონზე! ბატონო, ყველაფერი ფეხბურთზე ყოფილა დამოკიდებული!

— მსოლოდ ფრთხილად, საკუთარ კარში არ გაიტანო!

— იუკვინისა კაცების ხელში ეგვენი!

გიგლა ბახტაპც

— სულ რომ ანგელოზებიად ვიქცეთ, ამათ ფასს მაინც
ვერ დავაკლებინებთ!

ჭავანებები

ჭალების სასიხარულოდ, კისეისითა და ნავარდით,
იმყდებით და ხალისით მოშარიშურობს რვა მარტი.

დღი დღბა სანაზრეული და ქალთათვის სასიქადულო.
მეც ვხარობ, მაგრამ... ეჲ, წწევა მალლა იწევს და მარტულობს...

დღილით მეზობელის მანქანით უბნის ექიმთან წავდიდ
(გუშინ ნევროზი დამეტყო, სიცხე მაქვს ოცხეცხრამეტი!)

— ხვალ რვა მარტია, იცოდე, ვერსად ვერ დაგვემალები! —
მაგრატხილებინ და ლიმილით ინაზებიან ქალები.

რვა მარტი ჯერ არ მოსულა, მე კი დამაწყდა ნერვები,
თუმც ყველას თბილად ვუღიმი, მეუღლეს თავზე ვევლები!

ვიცი, ხვალ მაინც გავხდები მანდილოსნების სამიზნე
(ყოჩად მე, თუკი ხვალისთვის გული ან ჯიბე გამიძლებს!)

მეუღლის დების, სიდედრის როგორ გავუძლო კაპრიზებს?
— რაც უნდა გითხრან, ითმინე! — ცოლი მთხოვს, მის თავს მაფიცებს.

ცოლის დეიდა, ვიცი, რომ დამიწყებს ჭაუის სწავლებას
(თუ ორი ჭიქა დავლიე, სუფრას ავშლი და წავლება!)

დმერთო, დღეს ძალა, გონება, ნიჭი და აზრი წამართვი,
ოლონდაც ტბილად, უჩინდრად დამთავრდეს ჩემთვის რვა მარტი!

ვახტანებ გალუა
(ქ. ზუგდიდი)

ნარი

მხიარული ზიგზაგები

● მაგალითა თქვა, რა ბედნიერი ვარ, სიდედრი რომ არა
მყავსო!

● 30 მ 3 თქვა, ვაი ჩემს თავს უბედურს, ჩემი ვირობა არ
მეყოფოდა, შვილებიც მე დამემსაგავსნენ!

● გრ მამ თქვა, ეს რა ხალხია ბალდადში, სულ ფეხებში
მედებიანო.

აზიზი ვეინი,

სამგორის მევენახეობის სასჭოთა მეურნეობის მუშა.

ძარაბმები

● ავლენ ჭარეტისა და ცემენტს „ყლაპაგს“ და მაინც
უპიროს ეძახიან.

● ხელოვანებაზე ჭარმოდ გენა არა აქვს და წყალწყალა
წარმოდგენებს დგამს.

● ურაგაობის დროს წელი სწყდება, მაგრამ მაინც მაგარი
წელი აქვს.

● ეროვაჲარმა სასწორზე თითო დადო და სინდისზე
ხელი აიღო.

● ცალკოვანებებზე თვალს სუჭავს, სამსახურში თვალ-
ლიას სძინავს.

არიამ ფარული
(ქ. რუსთავი)

დიალოგი

ცოლი: რას ეტყვი დედაჩემს ისეთს, რომ მისი გული გაახარო?
ქარი: ქალბატონი, მე თქვენს შვილს თავს ვანებებ!

ივანე რევაზიშვილი

სამართალი

ხარაბუზა სპილოს აუხირდა: — ვინ გითხრა, რომ ჩემზე
დიდი, ჩემზე ჰქვიანი და ჩემზე ძლიერი ხარ?

სპილომ წაუყრუა და ამით განრისხებულმა ნეხვის ჭიამ ბუზანკა-
ლები მიუსია. აქეთ უცნენ, ზოგი ნეტოში შეუძრა,
ზოგი — ყურში, ზოგმაც თვალის მაოთხრა დაუპირა. ითმინა სპი-
ლომ, ითმინა და ბოლოს ვერ მოითმინა, მოიქნა ხორთუმი და ბუ-
ზანკალები მისრისა.

ამ ამბის გამო მეზოვე გასამართლეს, რადგან ნევის გატანა
დავიწყებოდა.

გარიკა გარემო

ფრაზები

● ქალის წლოვანება რომ დაახლოებით მაინც გამო-
იცნოთ, საჭიროა თქვენს ვარაუდს ათი წელი დაკელოთ. ქალი სია-
მოვნებით გაიცინებს და თავის ნმდვილ წლოვანებას მხოლოდ ხუ-
ლეს დაკალებს.

● ქალის წაცმულის ლირებულება უკუროპორციულია
მისი ქმრის ხელასისა — რაც უფრო უკუთხესადაა ქალი ჩაცმული,
მით უფრო გაფხვილია ქმრის ჯიბე.

● უკარიორისტილობა შეინიშნება განათლებასა და მის შეინიანობას შორის. მხოლოდ მეზობ-
ლებთან დამოიდებულებამა ქალი პირდაპირპორციული — რაც
უფრო ავა იგი, მით უფრო მტრი ცუდი მეზობელი ჰყავს და — პი-
როვით.

● მაციორება რომ დაასკვნეს, მაიმუნიდან შრომაშ შექმნა
ადამიანიო, იქიდან ჩანს, რომ შრომის გარეშე ადამიანი ისევ მაიმუ-
ნად იციდა.

● ეირურგაბას არ ეშინიათ ტვინის გადანერგვისა, მხოლოდ
ტვინია ძნელად საშოვარი, რადგან იმით ყველა კმაყოფილია და
არავინ არ გაიმტებს შესაცვლელად.

გარიკა ცუციბი

ოლუსტრაცია დ. ერისთავისა

მ ၂၀ ၃၈ ၁၉၈၁

ქალაქში სარვამარტო ციებ-ცხელება დაიწყო
და ჩემშიც მაშინვე გაიღვიძა დეზერტირის მდაბალმა
სულმა. თუთუს დავურეება.

— შენ რა, გძინავს?! — გაიკირვა თუთუმ, — რა დროს
გაპარვა, ქალაქში კომენდანტის საათის შემოლებული,
ქუჩაში მამაკაცს არ აჭაჭანებენ, გახვალ თუ არა, ჩაგავ-
დებენ!..

— როგორ, კაცო?!

— როგორ და, ჩემეულებრივ! გაძლიერებული პატრუ-
ლი დადის, ან ცოლს, ან დედას, ან ვინმე მანდილოსანს
უნდა ახლდე, თანაც დატვირთული, სხვანაირად ვერ გა-
ივლი!

— უტვირთოდ რომ ვიყო?

— ვინმე მანდილოსანს დაგამგზავრებენ — მის ხელ-
ბარგს აგვიდებენ!..

თუთუს დროებით დავემშვიდობებ და ახლა ლიპარიტს
დავურეება. ისიც დავარდნილ ხასიათზე დამხვდა, გაზეუ-
რასთან ვიხრუებით, შემომტირა, გარეთ გავედი და უა-
რესი დამემართა, ბარე შვიდ ქალაბატონს მაინც მამსა-
ხურეს, სანამ მეზობლის ქალი არ გამომიჩნდა და, პურით
დატვირთული, შინისაკენ არ წამომიყვანა.

ამ ცნობამ, ცოტა არ იყოს, შემაფიქრიანა. გაპარვა
სარისკო ჩანდა.

— ლიპო, ქალაქიდან გაპარვას ვაპირებთ მე და თუთუ.

— ე, ბიჭო, ნუ გამწირავ, მეც წამიყოლეთ! — აღმოხდა
ლიპარიტს.

— ოპერატიული გეგმა არა გვაქვს, იმიტომ დაგირეექ!..

— დეტექტურ-დეზერტირული თავგადასავლები უნდა
გადაგეხითხა!.. მე მგონი, კერძოს ქის გაპარვის ვარიანტი
რომ დაგემუშავებინა, ყველას აჯობებდა, ოლონდ კაბა
აღარ ივარგებს!.. ჯინსი და ტყავის კურტკა „მოლნიით“
(ლილების გადაერება რომ არ დაგვჭირდეს), ფრჩის-
ლებზე — ლაქი, თბაზე — პერკისი, წარბ-წამწამზე —
სალებავი, ჩემები მაღალ ქუსლებზე და სიგარეტი...

დავთქვით და, ერთი საათის შემდეგ უკვე გადაქალე-
ბულ-გადაქანებულები სამივენი სასურსათო მაღაზიის
წინ შეეცარენით. პატრული მოგვადგა, თავაზიანად დაგ-
ვიკრა თავი და ერთი ახმახი მოგვიჩინა მსახურად. ხელ-
ბარით დავტვირთეთ და ტაქსის გაჩერებისაკენ გავიძ-
ლოლეთ.

რუსთაველზე რომ გავედით, ლიპარიტის თანაკურსე-

ლი ხოზიკა შემოგვეყარა, ვიდაც ქალბატონს სახელდარი-
ვით დაესაპალნებინა და წინ გაეგდო. ყელი გამოუშრი-
ეთ, არ გავთქვაო, მაგრამ მძიმე ტვირტისაგან ისე იყო
ხასიათწამხდარი, რომ ვეღარ მოითმინა და მიღებულები
ესენი კაცები არიანო!..

— სიმო! შეაყოლე, სანამ მთელი ხარტია და დაბლულები
რიტა და სიგარეტის კოლოფიდან წკიპურტით გამორეკა
სიგარეტები (ლიპარიტს ახლა რიტა ერქვა).

ხოზიკა კი მოვიშორეთ, მაგრამ ტაქსების გაჩერებისა-
კენ აღარ წავსულვართ. ის ქალბატონი სწორედ იქით
მიუძღვით თავის „რიქას“. ჩვენი ახმახი მსახური ვიდაც
მოხუცებულ ქალს დავუთმეთ და ბაგებისაკენ მიმავალ
ტროლებულს დაველოდეთ, თუმცა ტროლებულსი ვინ
გვაკადრა, პატრულმა მსუბუქი მანქანა გაგვიჩერა და მის
პატრონს — ჩვენს კბილა ბიჭს უბრძანა, წყნეთში ავა-
ვანეთ. მის დაპირებას არ ენდო და თვითონაც ჩაჯდა
მანქანაში.

წინა სავარძელზე იჯდა და სარკიდან თვალებით გვე-
სიყარულებოდა. მერე შემოგვიმღერა კიდეც, — „ამ ჩემ
ჭალარას გაზაფხულის ჭალარა ჰქონია“-ო. რაკი შევატყ-
ვეთ, გვეფრონცებოდა, ხმები შევატყელეთ.

სიმღერა არ ჩაგვეთავებინა, რომ კაცმა ანაზდად
მძღოლს უყვირა:

— ახლავე გააჩერე! ესენი კაცები არიან!

ქალიშვილებივით ავწრიალდით. რიტამ გალაქული
ფრჩისილები ლაწვის თავზე გაიმწირივა და ლურჯად გა-
დადღლაფული წამწამები დააფახულა. თუთუმ მინაზე-
ბით შესცინა მილიციის კაბიტანს, მე მხრები ავიჩეჩე,
ვითომდა, ეს რა გაუგებრობა-მეტქი.

კაცმა გვიყურა, გვიყურა და დაეჭვებით გადაქნია
თავი.

— სიგარეტის მწეველ გოგონებს საიდან უნდა ჰქონ-
დეთ, კაცო, ასეთი თავანკარა ხმები?! არა, არა, მილი-
ციაში უნდა წამობრძანდეთ!

მანქანა შემობრუნდა და კვლავ ქალაქისაკენ ქნა პი-
რი. ავტირდით.

— ეს მე არა ვარ!.. ეს ქალების კანონია, იმას მიპყავ-
ხართ უკან! — გვებოდიშებოდა კაცი, — ქალები კი, მო-
გეხსენებათ, რა ხალხია, მათგან არავითარ დანდობას არ
უნდა ელოდე!.. ექვსი რძლის მამამთილი ვარ, ექვსი მძა-
ხალი კიდევ ემატება ზედ — ჩემი შვილების სიდედრები,
ერთს კიდევ დედის დედა ჰყავს... ცამეტი... ეშმაკის დუ-
შინი გროვდება, მოდი და, ნუ დაემორჩილები?! თანაც
სულ ფოცხვერაშვილები, შავდათუაშვილები, ვეფხვაძე-
ები და ტორაძები არიან ჩემი მძახლები... აღარ ვიცი,
რომელი ავირჩიო?!

— პროფეკავშირებს უნდა მიმართოთ! — ურჩია თუთუმ.

— ქვრივ მამაკაცთა კლების წევრი ვარ, მაგრამ ეს
კლები ზედამხედველობის წესით შეილმკვდარი ნასი-
დედრალების კორპორაციას ეკუთვნის და ამიტომ ბევრი
არაფერი შეუძლია! — ამოიოხრა პატრულმა და ბაზრის
მისადგომებთან ჯგროდ მდგარ სოფლელ ქალებთან მი-
აყენებინა მანქანა.

— ქამებით სავსე გალიებს ბაზარში შეუტანთ, იქიდან
კი სხვა მანდილოსნებს დაემგზავრებით, მგონი, მილი-
ციისას, ისე ეგ გალიები გირჩევნიათ! — მოწყალება მო-
ილო პატრულმა და დასძინა: — ჯერ პირი დაიბანეთ!

შაღრევანთან მივედით, ხელ-პირი წავიწეუმპლეთ,
გალიები დავითითოეთ და ქალებს ბაზრისაკენ გავუძე-
ბით. გალიებში ჩენენსავით მხოლოდ ყვინჩილები ემწყვ-
დია, არც ერთი ვარიკა არ ჩანდა. არც ისინი ყიოდნენ
და არც ჩვენ ვილებდით ხმას. თავჩაქინდრულები ვუა-
ლოვდებლით სარვამარტო ბაზარს.

წინ ქუჩის საათის ციფერბლატი მოჩანდა, ისარი რვი-
ანთან იდგა და განძრევას აღარ აპირებდა. ყველა სამამა-
კაცო დაწესებულება — საზინლე, სამწვადე, სალობიე,
საჩემურეკე — დაკეტილი იყო.

კომენდანტის საათი გრძელდებოდა.

— რა მოხდა, შე ქალო, ვირ ხე-
დავ, ანგელოზმა მომაცილა?

სსორი ბულისა

მინიატიურა

— ქორწინების დღეს ბრილიანტისთვლი-
ანი ოქროს ბეჭედი რომ მისახსოვრე, აფხუს,
როგორ გიყვარდი მაშინ! — გაიხსენა ქმარ-
მა, — შემდეგ კი უკანვე გამომართვი და გა-
ყიდე! — სინაზულით გადააქნია თავი და
ცოლს შეხედა.

— იმ ფულით საძინებელი ვიყიდეთ, აღარ
გახსოვს? — მოაგონა ცოლმა.

— კი, მაგრამ, შეყვარებული ხის ტოტზეც
ათევენ დამეს.

— შენ ის ტოტი დადი ხანია მოჰქერო!

— ცდები, ძეირფასო, იმ ტოტმა შენი თაყ-
ვანისმცემლების ალერსის სიმძიმეს ვეღარ
გაუძლო!

გურუტი უოცხვერაშვილი

— ასე შევალ შინ. ცოლი დარ-
ხამით რას გახდება. იმააც ვნა-
ხავ!

სასორი

სირთულე

თავი აქვს მართლაც, პირველი კლასის,
თავზე ტყედ სეროს ქოჩორი აზის,
ცოლი ითხოვა და საკუთარი
თავი, ვით თასი, მიართვა ნაზის.

... ბნელში ჩაკეტეს, რადგან ცხრა თვეში,
უბრალოდ რომ ვთქვათ, გაფლანგა ასი...
და მიხვდა ნაზი, რომ სეროს თავი
გარდამავალი ყოფილა თასი!..

რაგაია

თუ სასიმამრო მომაკითხავს ბინაზე ღამით,
და ღვინის ნაცვლად ბრილიანტებს მომიტანს ჯამით,
თუ შევაგინო, ძაღლისშვილი მიწოდეთ მაშინ,
ან თუ ღავხარბდე და „უიგული“ ვინატრო წამით!

გიცაბერას

არ ინდომე ქმარი, შვილი,
არ გაპყევი „შენზე ნაკლებს“!
ბულდოგს დედობ და ბულდოგიც
ყეფით „დედას“ დაგიძახებს!

ლორმუში

ჯემალ კვერენჩილაძე

რვა მარტი ჩახს თჯახში

ექვს მარტს, როდესაც დამიწყებს
ცეკვას მეუღლე თვალში,
შვიდ მარტს გავდივარ სახლიდან,
ცხრა მარტს ვპრუნდები სახლში!..
და როცა ცოლი გამართავს
ოდნავ მომკაცრო კამათს,
რომ არ გაბრაზდეს ბოლომდე,
ცხრა მარტს ვუღლოცავ რვა მარტს!
თუ უსაჩუქროდ დამლანდავს,
ცეცხლით ექსება თვალი
და ვირუსული გრიპივით
მებრძვის ოჯახში ქალი!..
მომისევს ბავშვთა ოთხეულს,
ილეთს ვიმარჯვებ ნაჩვევს
და ვიბრძვი „გუნდში“ იმისთვის,
რომ სამეულში დავრჩე!
უმცროსი გოგო ჰიჯაკის
ჯიბეს უკეთებს ილეთს,
კანფეტის ნაცვლად ნახულობს
ტროლეიბუსის ბილეთს!..
თვალყურს ვადევნებ გოგონას,
მივუჩინდები ახლოს,
ვინ იცის, იქნებ ჯიბეში
ხერდა ფულებიც ნახოს!
უცებ ფიქრები აშლილი
გულში იმედებს ლამბაკს,
ცოლს ქაღალდს ვაწვდი, ჩემს
ლექსებს

ვეღარ ვაბრუნებ ენას,
კარში ცოლ-შვილი დამდგარა,
მარტო მე მირტყამს პენალტე!..
„გეყიდა რამე ცოლისთვის! –
ციდან მიყვირის მარტი, –
ერთი საჩუქრის გულისთვის
კაცი ლტოლვილი გახდი!“
უნდა ვიღონო რაღაცა,
რომ გადავურჩე ავდრებს,
ისეთ საჩუქარს ვშოულობ,
ტანში თეფშივით მამტვრევს!..
ვბრუნდები უკან! დღეიდან
გამოცდილება კი მაქვს,
და სახლში ცოლის საჩუქრად
მამალი გრიპი მიმაქვს!

მადარებენ დაქალები
შვლის ნუკრს, ზებრას, ზოგჯერ
ირემს,

სარკესთან ვარ, საღებავით
ლოყას თვალთან ვაკავშირებ.

შევექცევი დამით მწვადებს,
დილით მიყვარს ძილი წყნარი,
საყვარელი ისეთი მყავს,
მიმიქარავს მასთან ქმარი!

გუშინ ახალ „დუბლიონკას“
მოაყოლა ოქროს ტუფლი,
მისი ძირითადი ცოლი
რა ხანია, გახდა დუბლი!

ყური ჩამიბრილიანტა,
ყელი ჩამიოქროვარა,
თითი ჩამომიპლატინა,
ფული ჩეჩქად მომაყარა.

ახლაც ორი მკლავის ნაცვლად
ყელზე მახვევს ოქროს თოვებს!..
ცუდი ზნე აქვს ჩემს კრეონტის,
მუდამ ასე მაწიოკებს!

ანა + ქრისტი,
ანა ანარეონტელი ლექსი

„კენტე“ ვაბოლებ, კონიაქს ვსვამ,
ფულიცა მაქვს მეტი სხვაზე,
საქართველოს ცისფერი ცა
ბერეტივით მადევს თავზე.

მყავს „ჟიგული“ 12 თვის,
ხშირად მეოთხეში მაგდებს,
140-ით ვერეკები,
ინსპექტორი ისე დამდევს!

თვეში ერთხელ ცოლთან ათევს,
დაიტანჯა, მოკვდა კაცი!..
ლეკვი მომცა ისეთი, რომ
„მერსედესშიც“ კი არ გაცვლი!

დღეს სუფრაა, დიდი სუფრა,
გატყვით, წარბის გაუტვამდე:
დაქალებთან დღეს უნდა ვსვა
შამპანური გავუდვამდე!..

შეკლასტერი მდგრადია!

(გვიან დაკორწინებულის მოგონება)

— თანახმა ხარ? — ჰეითხა ჩემს საბედოს ქორწინების სახლის რეგისტრატორმა. ჩემმა ბედის ვარსკვლავმა ცურემლინი თვალებით შემომხედა (არ ვიცი, მე შევეცოდე, გული რომ ახალდაკლული ქათამივით მიფართხალებდა, თუ თავისი თავი შეებრალა, ცოლად რომ მომყ-

ვებოდა), შემდეგ მწიფე პამიდორივით გაწითლიდა და კანკალით აიღო კალაბი. სელი რომ მოვაწერეთ. ვიღებულ „გორკაო“ დაიძახა, თან აქეთ-იქიდან წამაქებული, შეკლასტერი აკოცეო! ფოტორეპორტიორმა სწორედ მაშინ ვაჩაკუნა აპარატი, როცა ჩვენი ბაგები გუდრონწასმული ვით შეეწებენ ერთმანეთი.

— გეყოფათ! — გაგვთიშა ბოლოს ვიღაცამ.

ასე შევდგი ფენი ბედნიერებაში.. ვაი მას, ვინც ცოლის ფასი არ იყის ოჯახში! რა მოხდა მერე, თუ ზოგჯერ ცოლის საქმე შენ დაგაწვა კისერზე?! დიდი ამბავი, თუ ბაზარში წახვედი, გერძი აკეთე, იატაკი წმინდე, ჭურჭლეული რეცხვე, მეუღლის კაპრიზები ითმინე, მისი წყევლა-კრულვა ერთი ყურიდან მეორეში შეუშვი, მისი ბრძანებები ისმინე და ახრულე, მის ნაცვლად მეზობლებს ბოდიში უხადე აწიოკებისათვის!.. ქალი ნაზი არსებაა და ყველაფერი უნდა უთმიონ! აბა, ის რა ოჯახია, სადაც მარტი მამაკაცია უფროსი, სადაც ცოლი უხმებს და უჯარებს ქმარს, სადაც ყველაფერი ქმრის ჭკვაზე, მის ნება-სურვილზე სრულდება?! ვინც ქალს მოუხმებს, დაუკერებს და მისი თვისინერი იქნება, ის ბევრს მოიგებს!..

ახლა მწარედ ვიგონებ იმ პერიოდს, როცა დილიდან საღამომდე ტელეფონის ყურმილზე ვიყავი ჩამოკიდებული, ჩემი ლამაზი, დაშაქრული სიტყვები უიღბლო პა-კუნებზე ქარს მიჰქონდა, ჩემი კონვერტები მთელ ქვეყანაზე მუქთად ნაწილდებოდა, კოველ რვა მარტის ხუთი თვის სელფასი ნიავდებოდა, ჩემი გული ყველას სიყვარულს იტევდა და ჩემი სიჭაბუქე ნელ-ნელა უახლოვდებოდა სიბერებს...

დღეს ვზივართ ჩვენ თრინი და ველით ბუნების წყალობას — როდის შემოგვემატება მესამე არსება, წამოიზრდება, კისერზე შემაჯდება და მეტყვის: „აჩუ!... აჩუ!“ თან ხელფასიდან უშვილობის გადასხახდაც აღარ დამიკავებენ და ჯამაგირს კაპიკ-კაპიკ ჩავაბარებ ძვირფას მეუღლებს!

უცოლტოებო! სანამ დროა, მომბაძეთ მე!

ჩაიწერა ვანო ცეცხაპე

„სიყვარულის ჭიგნი“

„სიყვარულის ჭიგნის“ გნატრობდი (არ ვაზიადებ ოდნავ!). ვინც იმ ჭიგნისთვის მაწვალა, მას ედოს ჩემი ცოდვა!

„საქწიგნმა“ გამოგვიგზავნა ეგზემპლარები მცირე, ლატარიაში დარიგდა, არ შემხვდა, გავიწირე!

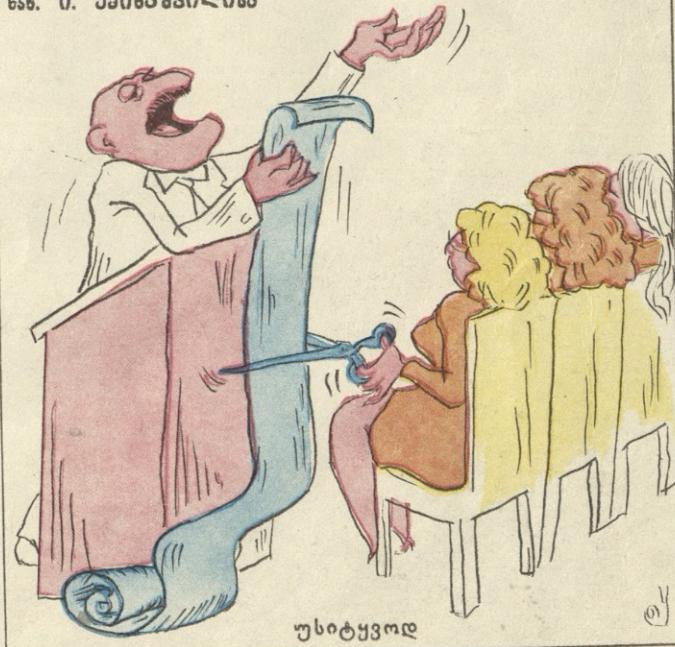
ბაზის საწყობში ჩავეღი, ცივი უარი მტკიცეს, მითხრეს, თითქოსდა მინისტრსაც მაკულატურით მისცეს.

„საქწიგნი“ გეახლე და მმართველს ველოდი დინჯად დიღხანს.

— ვერ იშოვიო! — მდივანმა გულდამშვიდებით მითხრა.

გაუთხოვარი ქალი გარ, უკმაყოფილო იღბლის!.. ვერც სიყვარული ვიშოვე, ვერც „სიყვარულის ჭიგნი“!

06069 უზვერიძე

ავტორული გადაზისაც
ექსემპლარები

ნოუ-იორკში 1940 წლის 36 ათასი უსახლეართა ჩეგისტრირებული, სინამდვილეში კი ეს მონაცემი ორგებრ მეტია და უმრავლესობას მარტოხელა ქალები შეადგენენ.

გაჭეთებილია

ჭავალი
გიგანტი

სატირისა და ღულობის უწერნალი „ნიანგი“ № 5 (1963),
მარტი, გმირის 1923
წლის ივნისიდან.

მთავარი რედაქტორი
ზაურ ბოლქვაძე

სარედაქტო კოლეგია:

ავთანდილ ადერშვილი
(პასუხისმგებელი მდივანი). ჭაბულა აბირეგიძე, ნომადი ბართავა, ბორის გურგულია, ნოდარ ლუმიბაძე, ჩევაზ თვარაძე, ქემლ ლოლუა, ნოდარ ბალაზონია (მხატვარ - რედაქტორი), ალექსანდრე სამხონია, ბეჭან სიხარულიძე (მთავარი რედაქტორის მთავარი), ჯანსულ ჩარკვანი, თამაზ წივწვაძე, ნაფი ჭუხოთა.

რექნიეული რედაქტორი
მიხეილ კუჭალაშვილი

გადაეცა ასაწყობად 23.2.
84 წ. ხელმოწერილია და-
საბეჭდი 6. 3. 84 წ.
ქაღალდის ზომა 60×90½
ფიზკური ნაბეჭდი ფურცელი 1,25, სააღრიცხო-საგა-
მომცემლო თაბაზი 1,7, სა-
ჭართველოს ქა ცენტ გა-
შობილობა, ლენინის, 14
შევეთა № 468. ფე 10127
ტირაჟი 138.300. უცრნლი-
გამოსის თვეში ირჩეს.
რედაქტორიში შემოსული მა-
სალები ავტორებს ას უბ-
რუნდებათ.

ჩვენი მისამრთი: 880008.
თბილისი-8, რესთაველის
3 რობერტი № 42.

ტელეფონები: მთავარი
რედაქტორის — 99-55-54,
მთ. რედ. მთავარის —
93-19-42, 3/გ მდინარის —
93-10-78, მხატვარ-რედაქ-
ტორის — 99-02-38, გან-
უონილებათ განვიხილავთ —
93-49-32, რედაქტორ-ლიტ-
მუსიკის — 99-02-38,
მდინარე — მემანენის —
99-76-69.

Сатирико - юмористиче-
ский журнал «НИАНГИ»
(На грузинском языке)
Тбилиси, пр. Руставели
№ 42. Издательство ЦК
КП Грузии, Типография
издательства ЦК КП
Грузии, Тбилиси, улица
Ленина № 14.

ფასი 80 კავკაზი
0594981 76137

